

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Pěna, okres Jindřichův Hradec

Adresa: Horní Pěna 82, PSČ 378 31

Identifikátor školy: 650 045 811

Termín konání inspekce: 1., 2. a 9. listopad 2004

Čj.:	g3-1021/04-2305
Signatura:	kg3zy102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Horní Pěna, okres Jindřichův Hradec slouží dětem z několika obcí. Od 1. ledna 2003 je samostatnou příspěvkovou organizací, která slučuje základní a mateřskou školu, školní jídelnu a školní družinu. Jedná se o dvě odloučená pracoviště. Jednotřídní základní škola poskytuje základní vzdělání 13 žákům 1. – 3. postupného ročníku. Do mateřské školy bylo přijato 18 dětí. Zřizovatel školy: Obec Horní Pěna 93, PSČ 378 31

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní a v mateřské škole
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní a v mateřské škole

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání a výchovu zajišťují celkem 4 pedagogické pracovnice. Ředitelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a má bohaté zkušenosti v málotřídní škole. Vychovatelka školní družiny na část úvazku vyučuje některé předměty s převahou výchovného zaměření. Učitelky v mateřské škole mají odpovídající pedagogické vzdělání, jedna z nich však s jinou odborností. Obě mají mnoho let praxe v předškolním zařízení.

Skladba úvazků pedagogických pracovníků respektuje objektivní provozní podmínky a specifika výuky málotřídní školy. Provozní a pracovní doba mateřské školy a školní družiny jsou rozloženy uvážlivě, v odpoledních hodinách přecházejí děti ze školní družiny do mateřské školy. Vedení mateřské školy je delegováno na vedoucí učitelku. Pracovní povinnosti a zodpovědnost jsou jednoznačně vymezené, jejich plnění je vzhledem k velikosti školy přehledné. Informace uvnitř školy se předávají zejména při osobním jednání a při poradách pracovníků. Kontrolní činnost je rozdělena na úseky základní školy a mateřské školy, tedy mezi ředitelku a vedoucí učitelku mateřské školy. Případné problémy se řeší bezprostředně. Ředitelka školy má zpracovaná kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu, pracovním jsou známa. Striktní vymezení pravomocí při vedení pracovníků mezi ředitelku základní školy a vedoucí učitelku mateřské školy vede ke značné autonomii obou součástí. Při současném personálním obsazení tento styl řízení dobře funguje. Ve škole jsou zřejmé vyrovnané vnitřní vztahy.

Ředitelka školy umožňuje další vzdělávání pedagogů, i když je náročné zajistit v malém pracovním týmu zastupování. V uplynulém roce se učitelky účastnily seminářů zaměřených zejména na práci podle rámcového programu pro předškolní vzdělávání a získávání dovedností souvisejících s informační technikou. V letošním roce učitelky pokračují v dalším vzdělávání týkajícím se rozvíjení uživatelských dovedností na PC.

Personální zajištění odpovídá podmínkám malé školy. Celá oblast personálních podmínek je proto hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola využívá tradiční školní budovu. Žáci jsou vyučováni v prostorné, světlé učebně. Zařízena je starším, udržovaným nábytkem. Výrazným nedostatkem je výška lavic neodpovídající vzrůstu některých žáků. Výzdoba třídy vytváří estetické a pro žáky podnětné prostředí. V přízemí školní budovy je malá tělocvična se starším, základním tělovýchovným náradím a náčiním. Při příznivých klimatických podmínkách probíhá výuka tělesné výchovy také na hřišti či v přírodě v okolí školy. V počítačové učebně jsou 4 PC pořízené z projektu Indoš. Žáci školy je využívají především při volnočasových aktivitách - v rámci počítačového

kroužku a při činnostech školní družiny. Vybavení základní školy učebnicemi, učebními, didaktickými a audiovizuálními pomůckami umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu v plném rozsahu.

Mateřská škola je umístěna na okraji obce. Areál byl postaven v 70. letech, pro dvě třídy mateřské školy a školní kuchyni. Přímo navazuje školní zahrada se základním zařízením. V posledních letech je mateřská škola jednotřídní, další prostory nevyužívá. V pavilonu školní kuchyně byla zřízena jídelna pro základní školu. Pro předškolní vzdělávání jsou zajištěny příjemné prostory a odpovídající provozní a hygienické zázemí. Nábytek je převážně starší, pečlivě udržovaný, pěkný. Dětské stoly a židle jsou přiměřené vzrůstu dětí. Škola je vybavena kvalitní audiovizuální technikou a klavírem, má dostatek dětské i odborné literatury. Hračky a pomůcky jsou pořizovány se zřetelem na pedagogické a estetické hodnoty, je jich dostatek. Vzdělávací činnost obohacuje také práce s přírodninami. Prostředí je vzorně čisté a upravené, vypovídá o zajímavých aktivitách dětí.

Vedení školy má dobrý přehled o materiálně-technickém zázemí a činí účinné kroky pro efektivní využívání dostupných zdrojů. Obecní zastupitelstvo rozhodlo o přestěhování základní školy o hlavních prázdninách do uvolněných prostor v mateřské škole. To umožní jak úspory v provozních nákladech, tak i lépe spojit nabídku zájmových a rekreačních aktivit. Zřizovatel je k potřebám školy vstřícný, respektuje specifické potřeby obou součástí. Příspěvek od rodičů slouží výhradně přímé podpoře vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky zařízení jsou celkově hodnoceny jako dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Žáci školy jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Výuka je v souladu s učebním plánem a osnovami tohoto vzdělávacího programu. Mateřská škola má zpracován Školní vzdělávací program v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (MŠMT čj. 14 132/01-22). Program vychází z podrobné analýzy podmínek vzdělávání a možností venkovské mateřské školy. Je vyvážený, dodržuje specifika předškolního věku a vede k respektování individuálních potřeb. Umožňuje volbu z více možností, je doplněn podrobným plánem k rozvoji jazykových dovedností dětí a správné výslovnosti. Zahrnuje rovněž celoroční rozvrh mimořádných akcí pro děti a rodiče, výletů a společenských příležitostí.

Povinná i fakultativní dokumentace základní i mateřské školy je řádně vedena a prokazatelně dokládá naplňování vzdělávacích záměrů. Ředitelka školy a vedoucí učitelka v mateřské škole v rámci kontrolní činnosti sledují plnění učebních dokumentů při hospitacích a při pravidelných kontrolách pedagogické dokumentace.

Rozvrh hodin základní školy vychází z reálných organizačních podmínek a respektuje základní psychohygienické požadavky. Předškolní vzdělávání je rovněž dobře organizované z psychohygienického hlediska. Denní program zahrnuje podporu poznávacích zájmů dětí, hry a spontánní činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku. Výborně funguje pitný režim a individuální alternativy stravování i odpočinku. Školní řád obsahuje náležitosti dané příslušnou vyhláškou, součástí je výňatek z Úmluvy o právech dítěte.

Škola dbá na vzájemně dobré vztahy s rodiči, vhodně informuje o své práci a výsledcích vzdělávání. Kromě tradičních cest jako jsou např. třídní schůzky či zápisy v žákovských knížkách podporují vzájemnou informovanost veřejná vystoupení žáků a dětí, výlety, společenské akce za účasti široké veřejnosti atd.

Vnitřní klima školy v době inspekce připomínalo rodinné prostředí přirozenými vztahy v heterogenní skupině žáků základní a dětí mateřské školy, jejichž výchova a vzdělávání probíhají v jim dobře známém a jejich potřebám otevřeném a bezpečném prostředí.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyku, matematice, prvouce a tělesné výchově v základní škole

Učitelky mají vypracovány časově-tematické plány učiva. Rozplánované učivo odpovídá osnovám, plány jsou stručné, sledují potřebnou návaznost učiva. Bezprostřední příprava na výuku byla svědomitá.

Prostředí učebny, kde probíhala výuka českého jazyka, matematiky a prvouky, uspořádáním, zařízením a výzdobou vytvářelo vhodné psychohygienické podmínky pro vyučování. Tempo výuky respektovalo možnosti žáků. Učivo bylo probíráno věcně správně, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, přiměřené věku žáků jednotlivých oddělení. Učitelka byla důsledná v pěstování potřebných pracovních návyků žáků.

Cílem všech hodin bylo procvičování a upevňování učiva. Nejčastěji byl zvolen tradiční frontální způsob vyučování s vyváženým střídáním přímé a nepřímé práce se žáky jednotlivých ročníků. Znalosti žáků si učitelka ověřovala v řízeném rozhovoru, při přímé práci s učebnicí a při společné kontrole úkolů, které žáci vypracovávali samostatně. Úlohy pro samostatnou práci dostávali žáci jednotlivých ročníků bez vnitřní diferenciaci, učitelka však ochotně poskytovala pomoc a průběžně sledovala postup práce jednotlivých žáků, rychlejší žáci dostali další úkoly. Při písemném procvičování učiva měli žáci možnost ověřit si vědomosti nebo doplnit chybějící informaci z nástěnných nebo příručních přehledů učiva, z učebnic a doplňkových textů.

Jako hlavní motivační prvek využívala učitelka průběžné pozitivně laděné hodnocení práce a snahy žáků a stejně tak působil její otevřený způsob komunikace. Klasifikace žáků byla přiměřená uplynulému období školního roku. Projevilo se v ní zohlednění individuálních možností a schopností žáků.

Při prvouce se vyučující snažila rozvíjet komunikační dovednosti žáků zapojením jejich zkušeností a pozorování z běžného života. V řízeném rozhovoru však užívala převážně uzavřené otázky, na něž následovaly většinou jednoslovné, případně holou větou vyjádřené odpovědi žáků. Úkol zadaný pro samostatnou práci žákům 3. ročníku podcenil úroveň schopností a dovedností většiny žáků.

Při tělesné výchově vyučující pro úvodní rozcvičení a naladění žáků vhodně zařadila pohybové hry. Výběr cviků v průpravné části však nepředstavoval potřebnou přípravu k činnostem, které následovaly. Zvolené cviky nebyly cíleně zaměřeny na protažení jednotlivých svalových skupin, byly jednostranné, nedocházelo k potřebné kompenzaci převážně sedavého způsobu života žáků při vyučování. Vyučující byla málo důsledná při vedení žáků k přesnému provádění průpravných cviků. Do hlavní části hodiny byly zařazeny závodivé pohybové činnosti bez přiměřené diferenciaci obtížnosti vzhledem k věku, zdatnosti a úrovni dovedností žáků jednotlivých ročníků. Nedůslednost ze strany vyučující a nejasně formulované pokyny často vedly u žáků k nerespektování herních pravidel. Pozitivním zjištěním byla pozornost, kterou učitelka věnovala zásadám bezpečnosti.

Ve všech hospitovaných hodinách projevovali žáci dobrou úroveň osvojených vědomostí a dovedností, měli zažité správné pracovní návyky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vyučující si zadávají prověrky výsledků vzdělávání podle uvážení, což odpovídá specifickým jednotřídní školy. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně hodnoceny při jednání pedagogických rad.

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech mateřské školy

Program mateřské školy byl přiměřený, činnosti spontánní a řízené se vyváženě doplňovaly. Obě učitelky s porozuměním reagovaly na potřeby dětí. Nabídka činností vycházela z plánovaného tematického celku (zvířata v přírodě). Připravené prostředí inspirovalo děti ke společným hrám, které učitelka dál pěkně rozvíjela. Děti spontánně využívaly celý prostor, spolupracovaly, samozřejmě se podílely na úklidu. Postupně se připojily k vybarvování obrázků a ke společnému cvičení. Didakticky zacílený program učitelky průběžně motivovaly a citlivě reagovaly na projevy dětí. Při poznávacích činnostech však měly děti málo příležitostí k vlastnímu vyjádření a k uplatnění svých zkušeností. Ranní cvičení bylo všestranné a dobře sestavené, doplněné hudbou. Pohybové hry odpovídaly především nejmladší věkové skupině. Při tvořivé práci s přírodními materiály učitelka vycházela ze smyslového vnímání, rozvíjela jemnou motoriku a představivost. Individuálně poradila a pomohla při nesnázích. Řízené činnosti celkově postrádaly diferencované úrovně obtížnosti, zejména možnosti starších dětí nebyly doceněny. Pobyt venku navazoval na předcházející program, při všech činnostech byla vzorně zajištěna bezpečnost dětí. Pro hry v přírodě však chyběly pomůcky.

Sebeobslužné činnosti v průběhu dne plynuly v přirozeném sledu a v klidné pohodě. Děti měly možnost uplatnit vlastní dovednosti a určit si množství jídla. Dospělí respektovali individuální tempo dětí a podporovali jejich samostatnost.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré, řízené činnosti jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí je zajištěn pravidelným cvičením, dostatkem pohybu v přírodě i podporou spontánních pohybových aktivit. Mateřská škola rovněž zajišťuje kurz plavání. Děti jsou celkově obratné a v dobré kondici. Dovedou samostatně používat zařízení školy, kulturně stolují. Patřičná pozornost je věnována rozvoji jemné motoriky a dovedností potřebných pro vzdělávání v základní škole. Vzájemné vztahy mezi dětmi jsou přátelské, respektují jeden druhého, pomáhají si. Na veřejnosti se chovají přiměřeně zdvořile. V oblasti rozvoje řeči je patrné značné množství vad výslovnosti. Logopedickou péči si zajišťují rodiče individuálně, přesto se ukazuje pravidelná chvilka logopedické prevence jako potřebná. Úroveň poznatků a myšlenkových operací odpovídá věku dětí, hry a nabízené činnosti podporují učení a poznávání. Děti jsou přiměřeně sebevědomé, s chutí a odvahou vyjadřují své představy a tvoří z různých materiálů. Škola je vede k estetickému cítění a podporuje žádoucí postoje. Děti mají blízký vztah k přírodě a ke své obci.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Kvalita sledované výuky se odvíjela od odborné a pedagogické způsobilosti učitelek a jejich dosavadních pedagogických zkušeností.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v základní škole byly celkově hodnoceny jako dobré.

Předškolní vzdělávání je celkově na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 19 950/03-21 ze dne 29. 5. 2003
2. Zřizovací listina školy čj. 454/01 ze dne 30. 9. 2002
3. Organizační řád školy ze dne 1. 9. 2003
4. Plán práce školy ze dne 25. 8. 2004
5. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy ze dne 25. 8. 2004
6. Plán třídních schůzek v základní škole ze dne 26. 8. 2004
7. Klasifikační řád školy, projednaný pedagogickou radou 1. 9. 2003
8. Osobní dokumentace zaměstnanců školy
9. Třídní kniha školní rok 2004/2005
10. Třídní výkazy školní rok 2004/2005
11. Katalogové listy žáků
12. Rozvrh hodin školní rok 2004/2005
13. Učební plán školy školní rok 2004/2005
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad školní rok 2004/2005
15. Školní řád ze dne 1. 1. 2003
16. Vnitřní platový předpis z 1. 9. 2003
17. Pracovní náplně zaměstnanců
18. Tematické plány učitelek školní rok 2004/2005
19. Hospitační záznamy ředitelky školy školní rok 2004/2005
20. „Jmenování do funkce vedoucí učitelky MŠ“
21. „Pracovní náplň učitelky pověřené řízením MŠ“
22. Harmonogram rozložení pracovní doby
23. Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky
24. Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky
25. Školní řád Mateřské školy Horní Pěna
26. Bezpečnostní opatření při práci s dětmi
27. Školní vzdělávací program Mateřské školy Horní Pěna
28. Hodnocení ŠVP a čtvrtletní hodnocení výsledků výchovně-vzdělávací činnosti ve školním roce 2003-2004
29. Rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ pro školní rok 2004-2005
30. Evidenční listy dětí ve školním roce 2004-2005
31. Přehled výchovné práce ve školním roce 2004-2005

ZÁVĚR

Personální a materiálně - technické zázemí celého zařízení vytváří velmi dobré předpoklady pro kvalitní plnění zvolených vzdělávacích programů. Negativním zjištěním je výška lavic neodpovídající vzrůstu žáků v základní škole.

Liberální styl řízení, který umožňuje značnou autonomii mateřské a základní školy, je při současném personálním obsazení funkční a přehledný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole dosahují standardní, dobré úrovně. Úroveň předškolního vzdělávání byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Neumannová	Ivana Neumannová
Členka týmu	Mgr. Daniela Petrová	Daniela Petrová

V Jindřichově Hradci dne 29. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 12. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Dana Součková	Mgr. Dana Součková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Pravdova 147/II, 377 01 Jindřichův Hradec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel OÚ, Horní Pěna 93, PSČ 378 31	04-12-20	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.